

กระทู้ถามที่ ๐๐๑ (ร.)

วุฒิสภา

๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวให้เข้ามาทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และการแก้ปัญหาขาดแคลนแรงงานของประเทศไทย

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาพนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

ด้วยสถานการณ์การเคลื่อนย้ายของแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะจาก ๓ สัญชาติ คือ เมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่มีจำนวนมากที่สุด โดยปัจจุบันมีประมาณ ๒.๕ ล้านคน แต่ที่จดทะเบียนมีประมาณ ร้อยละ ๕๐ เท่านั้น ซึ่งแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติดังกล่าว มีการกระจายตัวทำงานอยู่ในกิจการทางเศรษฐกิจที่ขาดแคลนแรงงานในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านบริการ อุตสาหกรรม ประมง และเกษตร เป็นต้น ดังนั้น การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวจึงมีความสำคัญและมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศในหลายด้าน และรัฐบาลได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ (กนร.) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ และประกาศใช้พระราชกำหนดแรงงานต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว ดังกล่าว

ปัจจุบันแรงงานต่างด้าวทั้ง ๓ สัญชาติ ที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานในประเทศไทยมีเป็นจำนวนมาก และมีหลายกลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มมีสถานะที่แตกต่างกัน รัฐบาลจึงมีข้อกำหนดและระเบียบปฏิบัติที่แตกต่างกันในบางประเด็น และแบ่งกลุ่มแรงงานต่างด้าว ดังนี้

๑. กลุ่มแรงงานต่างด้าวที่หลบหนีเข้าเมืองและได้รับการผ่อนผันให้ทำงานในประเทศไทย เป็นการชั่วคราว โดยแรงงานต่างด้าวต้องจดทะเบียนประวัติกับกรมการปกครอง ไปตรวจสุขภาพ และประกันสุขภาพกับกระทรวงสาธารณสุข และขออนุญาตทำงานกับกรมการจัดหางาน จึงจะได้รับการผ่อนผันให้อยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวเพื่อการทำงาน

๒. กลุ่มแรงงานต่างด้าวที่ได้รับการพิสูจน์สัญชาติ โดยเป็นแรงงานต่างด้าวที่จดทะเบียนผ่อนผันตามข้อที่ ๑ และไปเข้ารับการพิสูจน์สัญชาติกับทางของประเทศต้นทาง ประเทศต้นทางจะออกหนังสือเดินทางชั่วคราว (Temporary Passport) เพื่อนำไปขอรับการตรวจลงตรา (Visa) ให้อยู่ในประเทศไทยเป็นเวลาไม่เกิน ๒ ปี เมื่อครบกำหนด ๒ ปี สามารถขอยืดต่อได้อีกเป็นเวลาไม่เกิน ๒ ปี แล้วต้องเดินทางกลับออกไป

๓. กลุ่มแรงงานต่างด้าวรายใหม่ที่เข้ามาทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายตามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการจ้างแรงงานระหว่างรัฐ (MOU) แรงงานต่างด้าวกลุ่มนี้ได้รับการตรวจลงตรา (Visa) เพื่อการทำงาน และประทับตราให้อยู่ในประเทศไทยเป็นเวลาไม่เกิน ๒ ปี เมื่อครบกำหนด ๒ ปีสามารถขอยืดต่อได้อีกเป็นเวลาไม่เกิน ๒ ปี แล้วต้องเดินทางกลับออกไป

รัฐบาลยังมีหลักเกณฑ์การรักษาพยาบาลสำหรับแรงงานต่างด้าว โดยแรงงานต่างด้าวต้องเข้ารับการตรวจสุขภาพและทำประกันสุขภาพกับสถานพยาบาลที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด ซึ่งต้องชำระค่าตรวจสุขภาพ ๖๐๐ บาท และค่าประกันสุขภาพ ๑,๓๐๐ บาท เพื่อเข้าสู่ระบบประกันสุขภาพตามโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้าเช่นเดียวกับคนไทย

อย่างไรก็ดี แม้ว่ารัฐบาลได้ออกกฎหมายและมีมาตรการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวทั้งระบบ รวมถึงหน่วยงานของรัฐบาล ทั้งทหาร ตำรวจ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้มีการใช้มาตรการป้องกันและจับกุมขบวนการลักลอบนำเข้าแรงงานต่างด้าวเข้ามาในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาแรงงานต่างด้าวยังมีมาโดยตลอด ซึ่งเป็นปัญหาต่อภาครัฐบาล ทั้งด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ สาธารณสุข แรงงาน และการทุจริตประพฤติมิชอบของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการค้าแรงงาน ทั้งยังเป็นภารกิจของรัฐบาลและกระทรวงต่าง ๆ เช่น กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงยุติธรรม เป็นต้น ในการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว

นอกจากนี้ โดยที่สถานการณ์ในปัจจุบัน ประเทศไทยขาดแคลนแรงงานในหลายภาคส่วน เช่น บริการ อุตสาหกรรม การประมง และการเกษตร เป็นต้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ปัญหา เพื่อให้มีการเดินทางเข้าประเทศไทยของแรงงานต่างด้าวเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมายและมีการกำกับดูแลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่การค้าแรงงาน จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลได้มีการพิจารณาแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานโดยการนำเข้าแรงงานต่างด้าวอย่างถูกต้องตามกฎหมาย โดยกำหนดเป็นวาระแห่งชาติหรือวาระเร่งด่วนเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร

๒. รัฐบาลได้มอบหมายให้หน่วยงานใดเป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการและกำกับดูแลหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกกระทรวงเพื่อจัดการประชุมและร่วมปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานและปัญหาแรงงานต่างด้าวให้เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทยอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ตั้งแต่ต้นทางในประเทศเพื่อนบ้านจนถึงสถานที่รับคนต่างด้าวทำงานในโรงงานหรือสถานที่ทำงานหรือไม่ อย่างไร

๓. รัฐบาลมีการกำหนดให้หน่วยงานใดบ้างทำหน้าที่ในการตรวจสอบกำกับดูแลโดยเฉพาะสถานที่รับแรงงานต่างด้าวเข้าทำงาน ซึ่งเป็นจุดหนึ่งที่สำคัญในการแก้ปัญหาแรงงานผิดกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการดำเนินการต่อผู้กระทำผิดกฎหมายและขบวนการค้าแรงงานและทุจริตคอร์รัปชันในกระบวนการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวหรือไม่ อย่างไร

๔. รัฐบาลมีการมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการประสานกับหน่วยงานประเทศเพื่อนบ้านและทำการประชาสัมพันธ์แนะนำแรงงานต่างด้าวให้เข้ามาทำงานในประเทศไทยอย่างถูกต้องตามกฎหมายโดยไม่ลักลอบเข้ามาอย่างผิดกฎหมายหรือไม่ อย่างไร
ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก ดนัย มีชูเวช

สมาชิกวุฒิสภา

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๐๑ (ร.)

ของ พลเอก ดนัย มีชูเวท สมาชิกวุฒิสภา

เรื่อง การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวให้เข้ามาทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

และการแก้ไขปัญหาขาดแคลนแรงงานของประเทศไทย

ข้าพเจ้า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวให้เข้ามาทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายและการแก้ไขปัญหาขาดแคลนแรงงานของประเทศไทย ของท่านสมาชิกวุฒิสภาผู้มีความสนใจที่ได้รับรายงานจากกระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

จากข้อมูลของกระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทราบว่า ในช่วง ๒ ปี ที่ผ่านมาเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ส่งผลให้แรงงานต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาทำงานตามบันทึกความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ (MOU) และแรงงานต่างด้าวที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติที่ถือหนังสือเดินทางหรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง (กลุ่มแรงงานจดทะเบียนที่ถือบัตรสีชมพูเดิม) ไม่สามารถต่อใบอนุญาตทำงานได้ตามกำหนดเพราะสถานการณ์ดังกล่าว เนื่องจากจะต้องดำเนินการตรวจโรค ตรวจคัดกรองโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) และขออนุญาตอยู่ในราชอาณาจักร ซึ่งต้องใช้ระยะเวลานานเพราะมีแรงงานต่างด้าวมาใช้บริการจำนวนมาก ประกอบกับหนังสือเดินทางที่ใกล้หมดอายุและจะต้องขอเอกสารฉบับใหม่จึงเป็นอุปสรรคในการต่อใบอนุญาตทำงาน และมีแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายจำนวนมากลักลอบทำงานอยู่ในประเทศ ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานและการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว ที่อาจจะเกิดจากกลุ่มแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย รัฐบาลจึงมีนโยบายผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าวดังกล่าวอยู่ในราชอาณาจักรและทำงานได้ต่อไปถึงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ สำหรับแรงงานตามบันทึกความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ (MOU) จะอนุญาตให้ทำงานต่อไปได้อีก ๒ ปี ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔, วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔, วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๔ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕ ประกอบมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ออกประกาศกระทรวงมหาดไทย ผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (กัมพูชา ลาว และเมียนมา) อยู่ในราชอาณาจักร เป็นกรณีพิเศษชั่วคราวเพื่อทำงาน และกรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน) ออกบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยให้แก่แรงงานต่างด้าวดังกล่าวเพื่อใช้เป็นเอกสารแสดงตนและรับการคุ้มครองช่วยเหลือตามกฎหมาย ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าชั่วคราว

ในระยะยาวจะต้องวางแผนการสร้างแรงงานภายในประเทศ ตามความต้องการของตลาดแรงงานและนำเทคโนโลยีตลอดจนเครื่องจักรที่ทันสมัยมาทดแทนแรงงาน ในระยะสั้นจะต้องเพิ่มประสิทธิภาพการนำแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงาน ตามบันทึกความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ (MOU) นอกจากนี้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานยังนำไปสู่ปัญหาอื่น ๆ เช่น ปัญหาแรงงานต่างด้าวลักลอบเข้ามาทำงานและขบวนการนำแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายเข้ามาในประเทศ กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครอง (สำนักกิจการความมั่นคงภายใน) ได้สนับสนุนหน่วยงานความมั่นคง ทหาร และตำรวจในจังหวัดพื้นที่ชายแดนในการเฝ้าระวังการลักลอบเข้ามาของแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายตามแนวชายแดน โดยอาศัยกลไกระดับอำเภอ (ที่ทำการปกครองอำเภอ) เจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกอาสารักษาดินแดน (อส.) และเครือข่ายภาคประชาชน ฯลฯ ในการเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด เพื่อแจ้งเบาะแสหรือแจ้งเหตุการณ์กระทำผิดดังกล่าวเพื่อดำเนินการจับกุมต่อไป สำหรับประเด็นปัญหาการค้ามนุษย์นั้น กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครอง (สำนักสอบสวนและนิติการ) ได้เฝ้าระวังติดตามปัญหาและดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิด เพื่อเป็นการป้องปรามมิให้เกิดการกระทำผิด แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากประเทศไทยมีแนวพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านมากกว่า ๒,๐๐๐ กิโลเมตร จึงเป็นการยากที่จะป้องกันมิให้มีการลักลอบเข้ามาทำงานจนเกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้น ฉะนั้น การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในระยะสั้นจะต้องเพิ่มประสิทธิภาพการนำแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานตามบันทึกความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ (MOU) ให้สะดวก รวดเร็ว ประหยัด และลดความยุ่งยากของขั้นตอนการดำเนินการจึงจะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ และมีข้อชี้แจงในส่วนของดำเนินการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานของกระทรวงแรงงาน ดังนี้

๑. การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในวาระเร่งด่วน

๑.๑ การเร่งรัดการนำเข้าแรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว และเมียนมา ให้เข้ามาทำงานตามบันทึกความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ (MOU) โดยได้ปรับปรุงขั้นตอนให้สามารถนำแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานตามบันทึกความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ (MOU) ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โดยให้แรงงานต่างด้าวเดินทางเข้ามาทางจุดผ่านแดนหรือด่านตรวจคนเข้าเมืองตามแนวชายแดนหรือสนามบิน โดยจะประสานกับจังหวัดที่เกี่ยวข้องในการตรวจโรคและจัดสถานที่สำหรับกักตัวซึ่งใช้ระยะเวลาประมาณ ๗ วัน หรือตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด หลังจากนั้นต้องเข้ารับการอบรมเพื่อรับใบอนุญาตทำงาน

๑.๒ การนำเข้าแรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว และเมียนมา ที่เข้ามาทำงานตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) (แรงงานต่างด้าวตามแนวชายแดนที่ถือหนังสือผ่านแดน (Border Pass) เข้ามาทำงานแบบไปเช้า - เย็นกลับ หรือ

ตามฤดูกาล) ในพื้นที่ ๘ จังหวัด แบ่งเป็น สัญชาติกัมพูชา ในพื้นที่ ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดศรีสะเกษ สุรินทร์ สระแก้ว และตราด และสัญชาติเมียนมา ในพื้นที่ ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย ตาก กาญจนบุรี และระนอง เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานตามแนวชายแดน เช่น แรงงาน เก็บผลไม้หรือตัดอ้อย เป็นต้น

๑.๓ ต่ออายุใบอนุญาตทำงานให้แรงงานต่างด้าวซึ่งเข้ามาทำงานตามบันทึกความตกลง หรือบันทึกความเข้าใจที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ (MOU) ที่วาระการจ้างงานครบ ๔ ปี หรือ ๒ ปี ในปี ๒๕๖๔ และปี ๒๕๖๕ เป็นกรณีพิเศษเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) หากประสงค์จะทำงานต่อไปให้ไปดำเนินการต่ออายุใบอนุญาตทำงานก่อนที่ใบอนุญาตเดิมสิ้นอายุ หรือขออนุญาตทำงานภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยจะ ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเพื่อการทำงาน ๒ ปี นับแต่วันที่การอนุญาตเดิมสิ้นสุด

๑.๔ การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ และวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๔ ประกอบมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาลูกจ้างต่างด้าวกลุ่มที่ผ่านการตรวจสุขภาพและ ถูกรับหนังสือเดินทางหรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง (ถือบัตรสีชมพูเดิม) กลุ่มแรงงานต่างด้าว ตามบันทึกความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ (MOU) ที่วาระ การจ้างงานครบ ๒ ปี หรือ ๔ ปี ที่ต้องเดินทางกลับไปพักยังประเทศต้นทาง จำนวน ๓๐ วัน จึงจะสามารถกลับเข้ามาทำงานตามบันทึกความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาล ต่างประเทศ (MOU) ได้ หรือเอกสารหนังสือเดินทางหมดอายุจะต้องทำเล่มใหม่ แต่เกิดสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) จึงไม่สามารถดำเนินการได้ ประกอบกับ มีแรงงานต่างด้าวลักลอบทำงานอยู่ในราชอาณาจักรจำนวนมากทั้งคนต่างด้าวที่ลักลอบเข้ามาใหม่และ คนต่างด้าวที่เคยมีใบอนุญาตทำงานแต่ไม่ได้ต่อใบอนุญาตทำงานหรือใบอนุญาตทำงานสิ้นผลโดยกฎหมาย เช่น หลบหนีนายจ้าง ไม่แจ้งการเปลี่ยนนายจ้างหรือไม่หานายจ้างใหม่ภายใน ๓๐ วัน เป็นต้น จึงเปิดจดทะเบียนเพื่อแก้ไขการขาดแคลนแรงงาน โดยมีแรงงานต่างด้าวเข้าสู่ระบบประมาณ ๑.๔ ล้านคน

คำตอบข้อที่ ๒

จากข้อมูลของกระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ และ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทราบว่า กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการและกำกับดูแล โดยกรมการจัดหางานได้จัดประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เพื่อเตรียมนำแรงงานต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศตามบันทึกความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจ ที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ (MOU) ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 และที่ประชุมได้ขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. กระทรวงการต่างประเทศ สนับสนุนการดำเนินงานประสานกับรัฐบาลกัมพูชา ลาว และ เมียนมา ผ่านช่องทางทางทูต เพื่อพิจารณาอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวเดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย

ขอข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบวัคซีนพาสปอร์ตของประเทศต้นทางของคนต่างด้าว และประสานกับสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงพนมเปญ (กัมพูชา) / ณ เวียงจันทน์ (ลาว) เพื่อพิจารณาตรวจลงตราวีซ่า (Non - Immigrant L-A) ให้แก่คนต่างด้าว

๒. สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สนับสนุนการดำเนินงานการพิจารณาตรวจลงตราวีซ่า (Non - Immigrant L-A) ให้แก่คนต่างด้าว และอนุญาตให้คนต่างด้าวเดินทางผ่านช่องทางด้านตรวจเข้าเมือง ๕ จังหวัด ได้แก่ ตาก สระแก้ว หนองคาย มุกดาหาร และระนอง

คำตอบข้อที่ ๓

จากข้อมูลของกระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทราบว่า กองทะเบียนจัดหางานกลางและคุ้มครองคนหางาน เป็นหน่วยงานดำเนินการตรวจสอบ กำกับดูแลการทำงานของคนต่างด้าวในสถานประกอบการให้เป็นไปตามกฎหมายในความรับผิดชอบ เพื่อควบคุมการทำงานของคนต่างด้าวและป้องกันการลักลอบทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาตในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อชีวิตและสุขอนามัยของประชาชน ตลอดจนความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยห้ามผู้ใดจ้างคนต่างด้าวซึ่งไม่ได้รับอนุญาตทำงานเข้าทำงานหรือทำงานนอกเหนือจากที่มีสิทธิจะทำได้ หากฝ่าฝืนจะมีความผิดและได้รับโทษ ดังนี้

๑. กรณีรับคนต่างด้าวเข้าทำงานโดยที่ไม่มีใบอนุญาตทำงาน หรือให้คนต่างด้าวทำงานนอกเหนือจากที่มีสิทธิที่จะทำได้ มีโทษปรับ ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ - ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อคนต่างด้าวที่จ้างหนึ่งคน

๒. หากกระทำความผิดซ้ำมีโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ - ๒๐๐,๐๐๐ บาทต่อคนต่างด้าวที่จ้างหนึ่งคน หรือทั้งจำทั้งปรับ และห้ามจ้างคนต่างด้าวเป็นเวลา ๓ ปี

๓. คนต่างด้าวที่ทำงานโดยไม่มีใบอนุญาตทำงาน หรือทำงานนอกเหนือจากที่มีสิทธิที่จะทำได้ จะมีโทษปรับตั้งแต่ ๕,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ บาท และจะต้องถูกส่งกลับประเทศต้นทาง หากผู้ใดพบเห็นหรือสงสัยว่ามีคนต่างด้าวลักลอบทำงานผิดกฎหมาย สามารถแจ้งเบาะแสได้ที่สำนักงานจัดหางานจังหวัดทุกจังหวัด สำนักงานจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑ - ๑๐ หรือ สายด่วนกระทรวงแรงงาน ๑๕๐๖ กด ๒ กรมการจัดหางาน นอกจากนี้ได้มีการแต่งตั้งชุดเฉพาะกิจตรวจสอบปราบปรามจับกุมและดำเนินคดีคนต่างด้าวทำงานผิดกฎหมายในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อตรวจสอบการทำงานของคนต่างด้าวในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด กรมการจัดหางาน กรมการปกครอง กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เป็นต้น โดยมีผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตรวจสอบนายจ้าง/สถานประกอบการ จำนวน ๔๒,๕๕๕ ราย/แห่ง ดำเนินคดี จำนวน ๑,๐๔๗ ราย/แห่ง คนต่างด้าว จำนวน ๕๘๕,๘๒๘ คน ดำเนินคดี จำนวน ๑,๔๓๗ คน และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (ตุลาคม ๒๕๖๔ - มีนาคม ๒๕๖๕)

ตรวจสอบนายจ้าง/สถานประกอบการ จำนวน ๒๓,๖๗๑ ราย/แห่ง ดำเนินคดี จำนวน ๔๒๑ ราย/แห่ง
คนต่างด้าว จำนวน ๓๑๔,๘๓๖ คน ดำเนินคดี จำนวน ๑,๐๐๒ คน

ในส่วนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง มีภารกิจในการสกัดกั้น
และป้องกันปราบปรามบุคคลไม่พึงประสงค์ที่เป็นภัยต่อความมั่นคง และความสงบเรียบร้อยในประเทศ
ไม่ให้เข้ามาในราชอาณาจักร รวมทั้งสนับสนุนการอำนวยความสะดวกด้านพิธีการคนเข้าเมือง
ตามกฎหมายแก่ชาวต่างชาติในการเดินทางเข้า - ออก และการพำนักในราชอาณาจักรตามนโยบาย
ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยไม่ขัดต่อหลักความมั่นคงของประเทศ ซึ่งการป้องกันและ
ปราบปรามการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง และการตรวจสอบติดตามการกระทำความผิดของแรงงานต่างด้าว
สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ได้มีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ เช่น
กรมการตรวจทาง พหาร ตำรวจท่องเที่ยว กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น เพื่อร่วมกันสืบสวน ปราบปราม
จับกุม คนต่างด้าวที่ลักลอบหลบหนีเข้าเมือง และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีคำสั่ง ที่ ๗๑๗/๒๕๖๓
แต่งตั้งคณะทำงานสืบสวนปราบปรามเครือข่ายการกระทำความผิดเกี่ยวกับคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง
โดยผิดกฎหมาย และคำสั่งสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ที่ ๕๕/๒๕๖๔ แต่งตั้งคณะทำงานสืบสวน
ปราบปรามเครือข่ายการกระทำความผิดเกี่ยวกับคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย
เพื่อปฏิบัติตามคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยน่านโยบายและแผนปฏิบัติการในการดำเนินการ
ปราบปรามเครือข่ายการกระทำความผิดเกี่ยวกับคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย
มากำหนดมาตรการและวางแผนทางการปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในห้วงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการ
จับกุมขบวนการลักลอบนำพาคนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมาย จำนวน ๑๕๔ เครือข่าย จับกุม
คนต่างด้าวที่ลักลอบหลบหนีเข้าเมือง จำนวน ๒๗,๒๖๘ คน ผลักดันคนต่างด้าวที่กระทำความผิด
ออกนอกราชอาณาจักร จำนวน ๑๒๐,๖๓๑ คน และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีผลการจับกุม
คนต่างด้าว (ข้อมูล ณ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕) จำนวน ๖,๒๓๐ คน ผลการผลักดันคนต่างด้าว
ที่กระทำความผิดออกนอกราชอาณาจักร (ข้อมูล ณ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๕) จำนวน ๖๖,๑๑๔ คน

คำตอบข้อที่ ๔

จากข้อมูลของกระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ และ
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทราบว่า มีการดำเนินการตามเป้าประสงค์หลักคือการส่งเสริมให้มีการนำเข้า
แรงงานต่างด้าวผ่านช่องทางที่ถูกกฎหมาย เพื่อให้แรงงานเหล่านั้นได้รับการคุ้มครองและเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ
ตามกฎหมาย ซึ่งรวมถึงการรักษาพยาบาลและการได้รับวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
โดยได้หยิบยกประเด็นด้านแรงงานกับฝ่ายกัมพูชา ลาว และเมียนมาในทุกโอกาสที่เหมาะสม รวมถึง
การประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีไทย - ลาว ครั้งที่ ๒๒ เมื่อวันที่
๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ และการประชุมร่วมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีไทย -
กัมพูชา ครั้งที่ ๑๑ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ได้สนับสนุนการดำเนินการของกระทรวงแรงงาน
ในการกลับมานำเข้าแรงงานต่างด้าวตามบันทึกความเข้าใจเรื่องความร่วมมือด้านแรงงานและความตกลง

ด้านการจ้างแรงงานระหว่างประเทศไทยกับกัมพูชา ลาว และเมียนมา และการกลับมาเข้าแรงงานตามฤดูกาลให้เข้ามาทำงานในจังหวัดชายแดน ซึ่งเริ่มต้นในเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ ด้วยการแจ้งแนวปฏิบัติและข้อมูลที่เกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าวให้ประเทศต้นทางทราบอย่างเป็นทางการ